

กรมอนามัย
ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

รายงานประจำปี 2563

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

Regional Health Promotion Center 5 Ratchaburi.

คำนำ

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี มีหน้าที่สนับสนุนด้านวิชาการ บริการสาธิต เพื่อส่งเสริมการผลิตรูปแบบหรือเทคโนโลยีรวมถึงพัฒนาสมรรถนะบุคคลในระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับพื้นที่ 8 จังหวัดในเขตบริการสุขภาพที่ 5 สนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนและภาคประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องและมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีให้ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพตลอดปีงบประมาณที่ผ่านมาศูนย์อนามัยที่ 5 มีการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ งานพันธกิจ งานแก้ปัญหาในพื้นที่ รวมถึงงานศึกษาวิจัยด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังเอกสารที่ คณะกรรมการจัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2563 รวบรวมไว้ รายงานประจำปี 2563 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ ผ่านมาของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ประกอบด้วย การพัฒนาองค์กร ผลการดำเนินงานตามประเด็น ยุทธศาสตร์กรมอนามัยและงานตามพันธกิจของศูนย์ฯ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปีเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ผู้ที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

มีนาคม 2564

สารบัญ

เนื้อหา		หน้า
คำนำ		ก
สารบัญ		ข
สารบัญตาราง		ค
สารบัญแผนภูมิ		ค
ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
	- ข้อมูลทั่วไป	2
	- วิสัยทัศน์	2
	- พันธกิจ	2
	- ประเด็นยุทธศาสตร์	2
	- โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	4
	- โครงสร้างผู้บริหารศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	5
	- สถานการณ์จำนวนบุคลากร ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	6
	- การรายงานตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัด กรมอนามัย ปี 2563	8
	- สรุปการใช้จ่ายงบประมาณปี 2563 ศูนย์อนามัยที่ 5	9
ส่วนที่ 2	โครงการพัฒนาและบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับ ประชาชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ	12
	- โครงการพระราชดำริ (กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น)	13
	โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ปี 2563	
	- โครงการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ 2563	16
ส่วนที่ 3	ผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	19
	- กลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก	20
	- กลุ่มพัฒนาอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น	23
	- กลุ่มพัฒนาอนามัยผู้สูงอายุ	26
	- กลุ่มพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อม	30
	- งานกฎหมายสาธารณสุข	33
ส่วนที่ 4	ผลการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	37
	- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	38
	- งานแพทย์แผนไทย	39
	- งานแพทย์แผนจีน	40
ส่วนที่ 5	ภาพกิจกรรม	41

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงผลคะแนนตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	8
ตารางที่ 2	แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนงานและจำนวนเงินที่ได้รับ การจัดสรร ในปี พ.ศ. 2563	9
ตารางที่ 3	แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2563 เทียบรายไตรมาส	10
ตารางที่ 4	แสดงผลการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ ตำรวจตระเวนชายแดน	16
ตารางที่ 5	แสดงพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี 2561-2563	19
ตารางที่ 6	แสดงความครอบคลุมและเด็กที่มีส่วนสูงระดับดีมีรูปร่างสมส่วนปี 2561-2653	20

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1	โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	4
แผนภูมิที่ 2	โครงสร้างผู้บริหารศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	5
แผนภูมิที่ 3	สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5	6
แผนภูมิที่ 4	สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามกลุ่มงาน	6
แผนภูมิที่ 5	สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามระดับ	7
แผนภูมิที่ 6	สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามระดับการศึกษา	7
แผนภูมิที่ 7	อัตราการลดมีชีพหญิงอายุ 15-19 ปีต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน เขตสุขภาพที่ 5 พ.ศ.2559-2563	22
แผนภูมิที่ 8	เปรียบเทียบข้อมูลร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ปีงบประมาณ 2563 ข้อมูลรายงาน MCH และ HDC รายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 5	23
แผนภูมิที่ 9	สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเขตสุขภาพที่ 5 ปี 2560-63	25
แผนภูมิที่ 10	ผลการคัดกรองผู้สูงอายุตามเกณฑ์การประเมินความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (ADL)	26

ส่วนที่ 1
ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เริ่มต้นใช้ชื่อ ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 7 ราชบุรี กรมอนามัย ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2512 ปี 2530 ได้ปรับโครงสร้างใหม่และปรับตำแหน่ง มีการรวมศูนย์วิชาการสายส่งเสริมสุขภาพได้แก่ ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก ศูนย์โภชนาการ ศูนย์อนามัยโรงเรียน ศูนย์ทันตสาธารณสุข และใช้ชื่อใหม่ว่า ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 7 ราชบุรี และในปี 2534 กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับพื้นที่รับผิดชอบเป็น 12 เขต และเปลี่ยน

ชื่อเป็น ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี ในปีงบประมาณ 2559 กรมอนามัยได้เปลี่ยนชื่อศูนย์ให้สอดคล้องกับเขตบริการสุขภาพที่ 5 เป็นศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี โดยมีพื้นที่ปฏิบัติงาน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการสนับสนุน และอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพ ของเขตสุขภาพที่ 5

พันธกิจ

1. สนับสนุนวิชาการให้กับทุก Actors ในระบบ(Provider, Purchaser, Regulator, อปท, Non Health Sector) เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบหรือแก้ไข/ป้องกันปัญหาสุขภาพภายในเขต (Information & Advocacy Center)
2. วิจัยพัฒนาเพื่อผลิตงานวิชาการ ที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขและบริบทของเขตสุขภาพ (Research & Technology Center)
3. อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงการอภิบาลระบบจากส่วนกลางมายังเขตสุขภาพ (System Governance)
4. บริการสาธิต เพื่อพัฒนารูปแบบบริการที่สามารถใช้ได้จริงในบริบทของหน่วยบริการต่างๆ (รพ.สต./รพช./รพศ./รพท./ชุมชน/อปท.) (Service Center)
5. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรในระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (Training Center)

ประเด็นยุทธศาสตร์

1.ส่งเสริมสุขภาพ 4 กลุ่มวัย

เป้าประสงค์

1.1 กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย

- ตั้งครรภ์คุณภาพ ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย
- เด็ก 0-5 ปี มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย

1.2 กลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น

- เด็กวัยเรียนวัยรุ่น แข็งแรงและฉลาด

1.3 กลุ่มวัยทำงาน

- คนวัยทำงานสุขภาพแข็งแรง มีความฉลาดรอบรู้และมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1.ส่งเสริมสุขภาพ 4 กลุ่มวัย (ต่อ)

เป้าประสงค์

1.4 กลุ่มผู้สูงอายุ

- ผู้สูงอายุสุขภาพดี ดูแลตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.สร้างความเข้มแข็งระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืน

- ประชาชนกลุ่มวัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดี

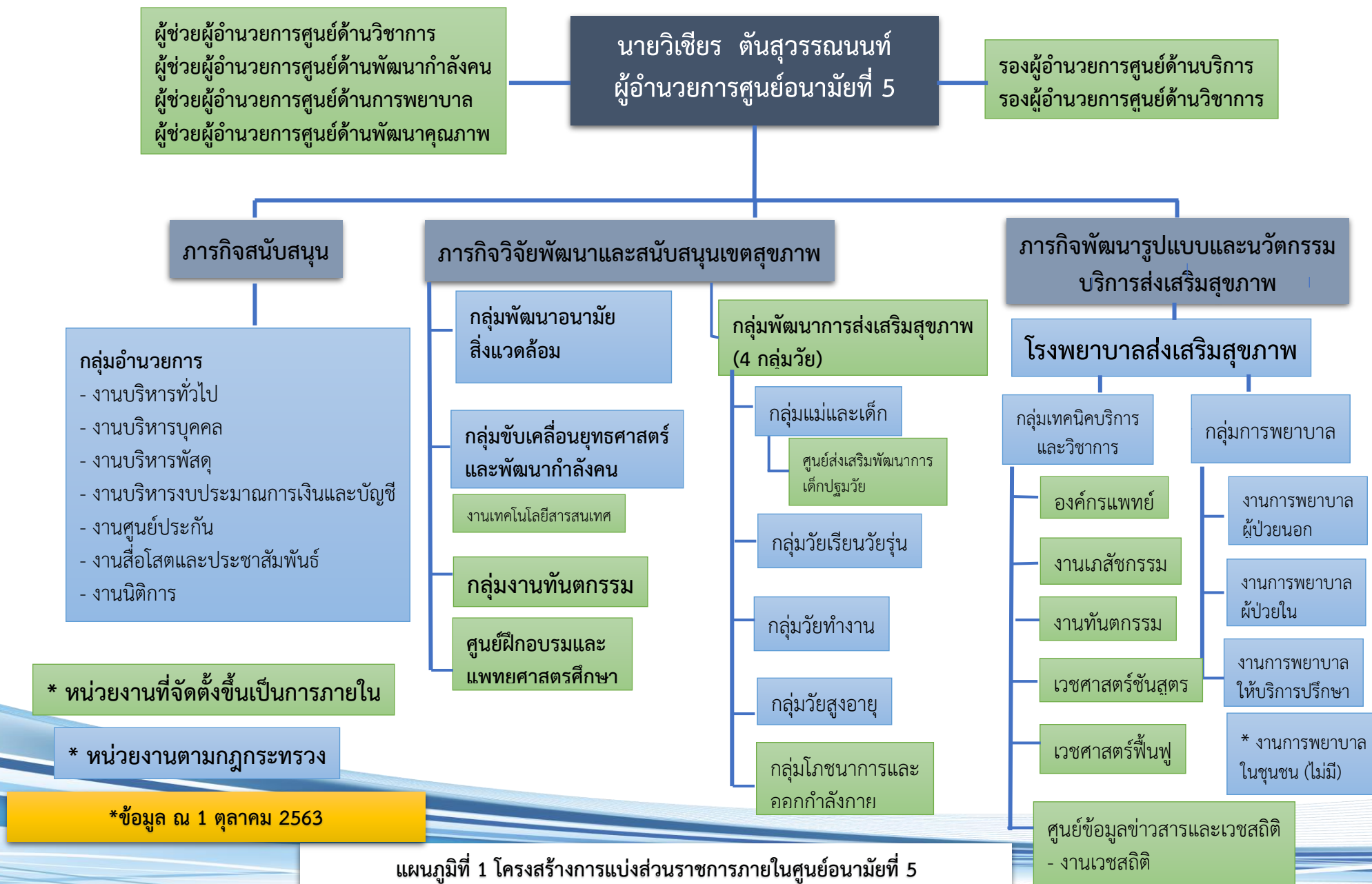
3.อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ภาครัฐเครือข่ายร่วมดำเนินการให้สามารถนำสินค้าและบริการ (Product champion) ของกรมอนามัยใช้ประโยชน์และพัฒนาอย่างเหมาะสม

4.ปฏิบัติระบบงานสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล

- เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO)
- เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (HPO)
- เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล (Good Governance)

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

โครงสร้างผู้บริหารศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

นายวิเชียร ต้นสุวรรนนนท์
ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 5

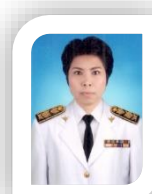
นายสมเกียรติ อรุณภาคมงคล
รองผู้อำนวยการศูนย์ด้านบริการ

นางสาวชนากาญจน์ ออมมาลี
รองผู้อำนวยการศูนย์ด้านวิชาการ

นางสาวชัชฎาภรณ์ จิตตา
ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ด้านวิชาการ

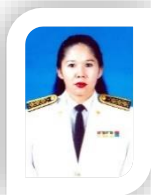
นางสาวดลฤดี แก้วสวาท
ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ด้านพัฒนากำลังคน

นางบุบผา แพงบุผา
ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ด้านการพยาบาล

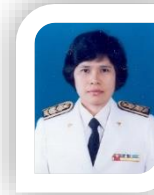
นางรัชณี ลักษิตานนท์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ด้านพัฒนาคุณภาพ

นางปรานี ภาคสวรรค์
หัวหน้ากลุ่มอำนาจการ

นางพัชรี วารินิล
หัวหน้ากลุ่มขับเคลื่อนและพัฒนากำลังคน

นางสาวอุบล จันทรโพธิ์
หัวหน้ากลุ่มพัฒนามัยสิ่งแวดล้อม

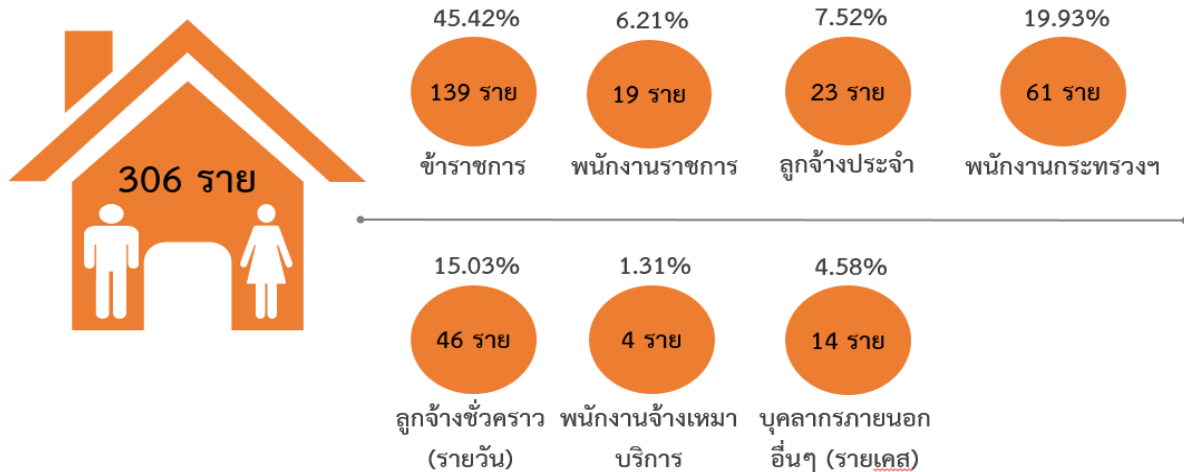
นางสาวพัชรินทร์ สมบูรณ์
หัวหน้าศูนย์แพทยศาสตรศึกษา

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างผู้บริหารศูนย์อนามัยที่ 5

สถานการณ์จำนวนบุคลากร ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

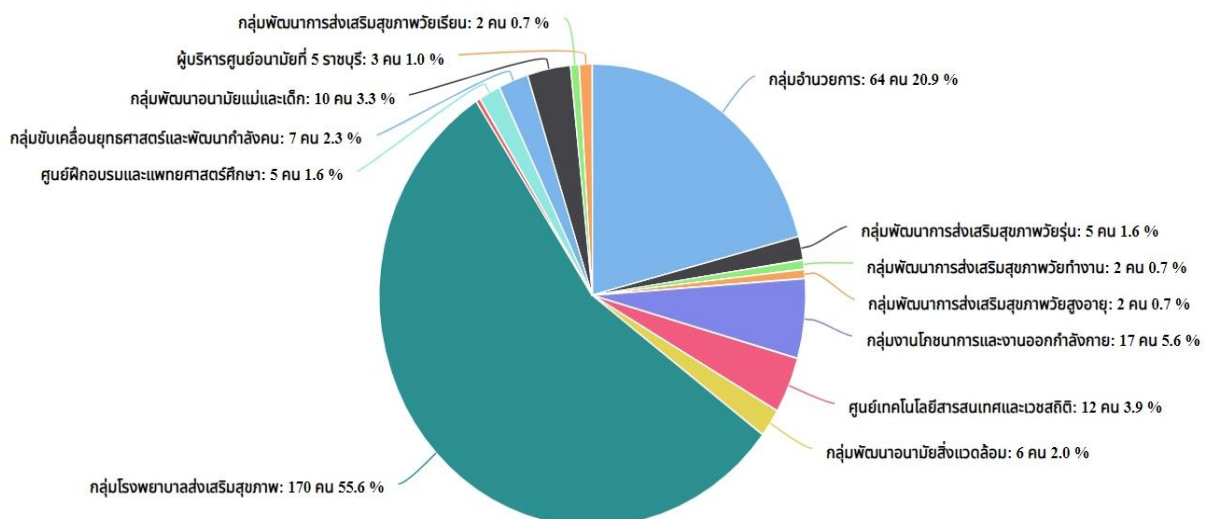
สถานการณ์ปัจจุบัน

*ข้อมูล ณ วันที่ 1 ก.ย. 63

แผนภูมิที่ 3 สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5

แยกตามกลุ่มงาน

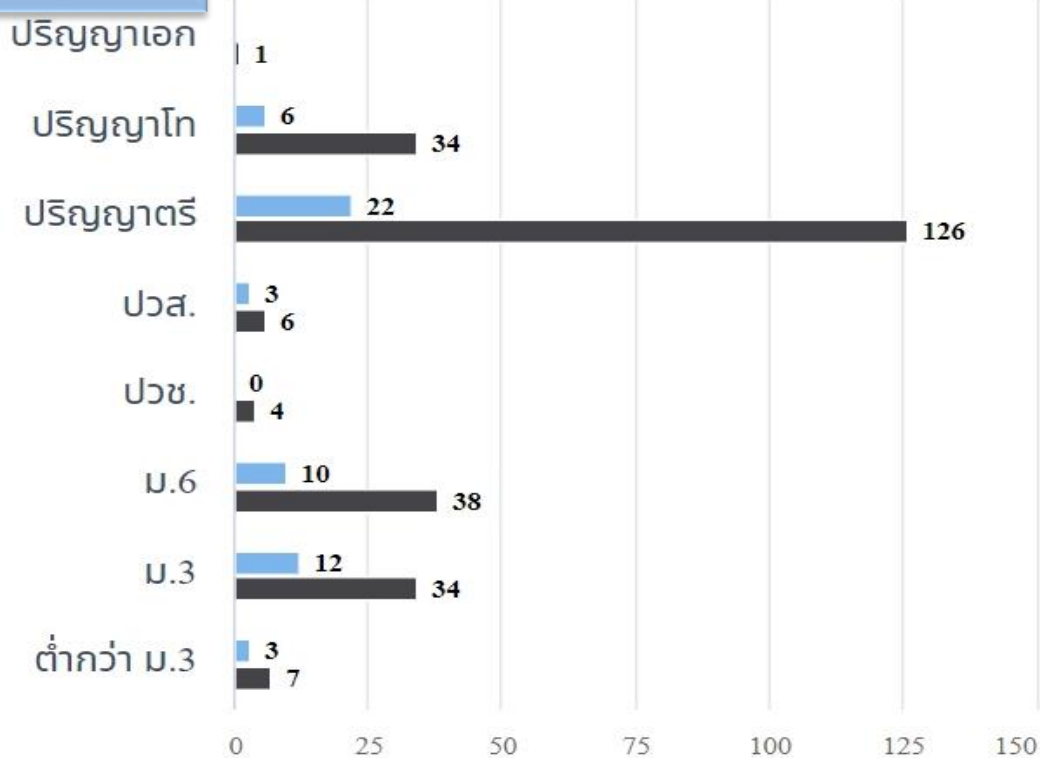
แผนภูมิที่ 4 สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามกลุ่มงาน

แยกตามระดับ

ชื่อระดับ	ช.	ญ.	จำนวน	
อำนวยการ ระดับสูง	1	0	1	
อาวุโส	0	1	1	
ชำนาญการ	3	58	61	
ชำนาญการพิเศษ	2	11	13	
เชี่ยวชาญ	1	0	1	
ชำนาญงาน	4	10	14	
ปฏิบัติการ	3	41	44	
ปฏิบัติงาน	1	3	4	
ส3	1	13	14	
ส2	2	2	4	
บ2	3	3	6	

แผนภูมิที่ 5 สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามระดับ

แยกระดับการศึกษา

แผนภูมิที่ 6 สถานการณ์จำนวนบุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 แยกตามระดับการศึกษา

การรายงานตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัด กรมอนามัย ปี 2563

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลำดับ	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	คะแนนที่ได้ (เต็ม 5 คะแนน)	
			6 เดือนแรก	6 เดือนหลัง
1	1.1	อัตราส่วนมารดาตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน	5.0000	4.2000
2	1.2	ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย	4.9125	4.9270
3	1.3	อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันคน	5.0000	5.0000
4	1.4	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม care plan	4.9833	5.0000
5	1.5	ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนานอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN HOSPITAL	5.0000	5.0000
6	1.28	ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานการณ์ COVID-19		5.0000
7	2.1	ระดับความสำเร็จของการควบคุม การกำกับดูแล การบริหารงาน	5.0000	5.0000
8	2.2.1	ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรสร้างสุข (บุคลากรในองค์กรมีความสุขภาคี (HAPPY BODY))	1.2400	1.2000
9	2.2.2	ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรสร้างสุข (การจัดการข้อมูลและความรู้ Data management & knowledge management)	1.2000	1.5000
10	2.2.3	ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรสร้างสุข (ความผูกพันต่อองค์กร Employee Engagement)	2.0000	1.5000
11	2.3	ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณ	3.6000	4.9075
12	2.4	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานเพื่อสนับสนุน กรมอนามัยก้าวสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูงตามแนวทาง PMQA 2558/PMQA 4.0	5.0000	5.0000
13	2.5	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการหน่วยงาน	4.0500	5.0000
รวมคะแนนที่ได้			4.6986	4.8395

จากตารางแสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดกรมอนามัยที่ศูนย์อนามัยที่ 5 จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน (Performance Agreement : PA) เป็นตัวชี้วัดตามนโยบายสำคัญเร่งด่วน แผนยุทธศาสตร์/และภารกิจหลักกรมอนามัย จำนวน 5 ตัวชี้วัด (1.1-1.5 และ 1.28) เป็นตัวชี้วัดภารกิจงาน/สนับสนุน จำนวน 5

ตัวชี้วัด (2.1-2.5) จากคะแนนเต็ม 5 ในรอบ 5 เดือนแรกศูนย์อนามัยที่ 5 ได้คะแนน 4.6986 ส่วนในรอบ 5 เดือนหลัง ได้คะแนน 4.8395 เพิ่มขึ้นจากรอบแรก 0.1409 คะแนน

สรุปการใช้จ่ายงบประมาณปี 2563 ศูนย์อนามัยที่ 5

ตารางที่ 2 แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนงานและจำนวนเงินที่ได้รับการจัดสรร ในปี พ.ศ. 2563

แผนงาน	ได้รับจัดสรร	เบิกจ่าย	คงเหลือ	เบิกจ่ายร้อยละ
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	186,261.00	186,195.00	66.00	99.96
แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย	8,587,419.00	8,587,298.97	120.03	99.99
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาสาธารณสุขและสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก (พระราชดำริ)	986,995.00	986,907.00	88.00	99.99
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	2,852,458.00	2,842,431.48	10,026.52	99.64
แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	4,466,355.00	4,465,866.33	488.67	99.98
แผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศฯ	955,673.00	955,523.20	149.80	99.98
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	2,050.00	2,040.00	10.00	99.51
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	240,000.00	239,978.00	22.00	99.99
แผนพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	335,000.00	335,000.00	0.00	100.00
รวมงบดำเนินงาน	18,612,211.00	18,601,239.98	10,971.02	99.95

แผนงาน	ได้รับจัดสรร	เบิกจ่าย	คงเหลือ	เบิกจ่ายร้อยละ
--------	--------------	----------	---------	----------------

งบลงทุน					
ครุภัณฑ์ 7 รายการ เบิกจ่ายเรียบร้อยแล้ว	1,869,000.00	1,869,000	0		100
ครุภัณฑ์ 3 รายการ เงินเหลือจ่าย เบิกจ่ายเรียบร้อยแล้ว	729,000.00	729,000.00	0		100
รวมงบลงทุน	2,598,000.00	2,598,000	0		100
ภาพรวม		21,210,211	21,199,239.98	10,971.02	99.95

จากตารางสรุปได้ว่าศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี มีการเบิกจ่ายงบประมาณดำเนินงานตามแผนงานปี พ.ศ. 2563 มีผลการเบิกจ่าย ร้อยละ 99.95 และงบลงทุนที่ได้รับจัดสรร 2,598,000 บาท มีการเบิกจ่าย ร้อยละ 100 โดยภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณร้อยละ 99.95

ผลการเบิกจ่ายเทียบรายไตรมาส ของศูนย์อนามัยที่ 5

(ณ วันที่ 30 กันยายน 2563)

ตารางที่ 3 แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2563 เทียบรายไตรมาส

ไตรมาส	1	2	3	4
มติกรมอนามัย (ร้อยละ)	33	55	84	100
ผลงบดำเนินงาน	30.71	50	71.73	99.95
ผลงบลงทุน	0	0	100	100
ผลภาพรวม	30.71	50	71.73	99.95

เหลือเงินงบประมาณค่านกรม แผนงานบุคลากรภาครัฐ 10,026.52 บาท เป็นค่าใช้จ่ายขั้นต่ำตามสิทธิ เนื่องจาก พนักงานราชการเปลี่ยนเป็นข้าราชการ ทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงได้แก่ ค่าประกันสังคม และค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติ (เกสซ์) จึงทำให้เงินเหลือจ่าย

ส่วนที่ 2

การดำเนินงานโครงการพระราชดำริ

โครงการพระราชดำริ (กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น) โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ปี 2563

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ถือเป็นเป้าหมายสำคัญตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560–2569) ซึ่งแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวถือเป็นกรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและของทุกภาคส่วนที่สนับสนุนการพัฒนา และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เป้าหมายได้ ทั้งนี้เป้าหมายหลักของการดำเนินงาน คือ เสริมสร้างสุขภาพของเด็กตั้งแต่ในครรภ์มารดา มุ่งเน้นพัฒนาปรับปรุงการบริการอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่เฉพาะที่ยังมีอัตราการตายของทารกและทารกแรกเกิดมีน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัมสูงอยู่ ให้มีการดูแลเด็กปฐมวัยทุกช่วงอายุครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตและการพัฒนาที่สมวัย ในขณะเดียวกันการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ทั้งนี้ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ปี 2563 เพื่อส่งเสริมสุขภาพให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาการสมวัย เด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดารมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ สูงดี สมส่วน แข็งแรงและฉลาด โดยมีกิจกรรมดำเนินการในพื้นที่ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมส่งเสริมโภชนาการและอนามัยสิ่งแวดล้อม ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวิจิตรวิทยาการ อำเภอทองผาภูมิ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ น้ำน้อย อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ 2-3 ธันวาคม 2562 ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในพื้นที่

1.1 ร่วมประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย และติดตามเยี่ยมพร้อมให้ความรู้เชิงหลังคลอดด้านอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่รอบโรงเรียน

1.2 อบรมนักเรียนแกนนำสุขภาพในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (ด้านทันตสุขภาพ, โภชนาการ, สุขบัญญัติและสุขอนามัยส่วนบุคคล , อนามัยสิ่งแวดล้อม และการออกกำลังกาย)

1.3 อบรมให้ความรู้กับอาสาสมัครสาธารณสุข และผู้ปกครองของนักเรียนที่พบปัญหา โภชนาการ (อ้วน, เตี้ย, ผอม) เรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ , โภชนาการที่เหมาะสมตามวัย และ อนามัยแม่และเด็ก โรงเรียนละ 25 คน

2. ร่วมเฝ้ารับเสด็จสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซื่อ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และทรงเปิดอาคาร “เกษตรสิริสุข” ณ วันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2563

3. เยี่ยมเสริมพลังและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และแนวทางปฏิบัติการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมที่ดี ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของของโควิด 19 ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ 13-14 สิงหาคม พ.ศ.2563

4. จัดพิมพ์และสนับสนุนคู่มือแนวทางการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ทั้งหมด 29 แห่ง

5. จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรค covid-19 เพื่อเป็นแนวทางการป้องกันโรค Covid-19 และเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน พร้อมกับเสริมสร้างความรอบรู้ในการป้องกันตนเองและการปฏิบัติด้านสุขอนามัยในโรงเรียนในเด็กวัยเรียนให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ทั้งหมด 29 แห่ง

ปัจจัยความสำเร็จ

ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีความเข้มแข็งให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

ปัญหา/อุปสรรค

นักเรียนยังขาดความรู้ในการดูแลตนเองด้านสุขภาพ สุขอนามัยส่วนบุคคล และอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ

โครงการพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ 2563

การดำเนินงานพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ ในปี 2563 ได้เน้นการส่งเสริมการจัดบริการน้ำดื่มปลอดภัยของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร โดยดำเนินการพัฒนาคุณภาพน้ำอุปโภค – บริโภคของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภค โดยมีกิจกรรมดังนี้คือ

1. สุ่มเฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพน้ำอุปโภค – บริโภคของนักเรียนในโรงเรียน กพด. เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ
2. รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลผลตรวจเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอุปโภค บริโภคของโรงเรียน กพด. เพื่อชี้เป้าสถานการณ์ปัญหาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. พัฒนาศักยภาพครู และแกนนำนักเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค และวิธีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างง่าย โดยใช้ชุดทดสอบโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำ (อ 11) ชุดตรวจสอบคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ 31) เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียน

สถานการณ์คุณภาพน้ำอุปโภค – บริโภคของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ในเขตสุขภาพที่ 5

กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำบริโภค (น้ำดื่ม น้ำสำหรับล้างหน้า-แปรงฟัน น้ำล้างภาชนะ) ส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ (20 พารามิเตอร์ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของกรมอนามัย) เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 27 แห่ง ผลการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภค พบว่า น้ำบริโภคส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.7 (43 ตัวอย่าง) ไม่ผ่านมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของกรมอนามัย มีเพียง 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.3) ที่ผ่านมาตรฐาน โดยเมื่อพิจารณาแยกตามพารามิเตอร์ พบว่า น้ำบริโภคของโรงเรียนฯ ในเขตทุกตัวอย่าง ไม่พบโลหะที่ปนพิษ และพารามิเตอร์ที่ทำให้น้ำบริโภค ไม่ผ่านมาตรฐานแต่ละด้าน ได้แก่ ด่านกายภาพ ร้อยละ 15.38 เกิดจากค่า pH, สี, ความขุ่นเกินมาตรฐาน ด้านเคมีทั่วไป ร้อยละ 3.84 เกิดจากค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมด, ความกระด้าง, เหล็ก, ฟลูออไรด์เกินมาตรฐาน ด้านโลหะทั่วไป ร้อยละ 5.77 จากเหล็กเกินมาตรฐาน และไม่ผ่านเกณฑ์ด้านแบคทีเรียมากถึงร้อยละ 82.69 เนื่องจากตรวจพบการ ปนเปื้อนของโคลิฟอร์มแบคทีเรีย และ Faecal Coliform Bacteria เกินมาตรฐาน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน

ตย. น้ำ ที่ เก็บ	ตย. ผาน	รอย ละ ผาน	ตย. ไม่ ผาน	รอย ละ ไม่ ผาน	จำนวนตัวอย่างไม่ผานมาตรฐาน				
					กายภาพ		เคมีทั่วไป	โลหะ หนัก	โลหะที่ เป็น พิษ
52	9	17.3	43	82.7	8		2	3	0
รอยละไม่ผ่านเกณฑ์					15.38	3.84	5.77	0	82.69
พารามิเตอร์ที่ทำให้ไม่ผ่านมาตรฐาน					pH, สี ความขุ่น	ของแข็ง ละลายน้ำ ทั้งหมด, ความ กระด้าง, เหล็ก, ฟลูออไรด์	เหล็ก	-	Coliform Bacteria, Faecal Coliform Bact
รอยละผานมาตรฐาน					84.62	96.15	94.23	100.0	17.31

ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำอุปโภค – บริโภค โรงเรียนต้องร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพน้ำอุปโภค – บริโภค ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน เนื่องจากผู้ที่ได้รับประโยชน์คือนักเรียนซึ่งเป็นลูกหลานของคนในชุมชนเอง และมีช่องทางการติดต่อประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ การขอคำปรึกษาจากผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้นสังกัด เช่น ไลน์กลุ่ม เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ต้นสังกัดมีนโยบายด้านการจัดหาน้ำดื่มสะอาดให้แก่โรงเรียน แต่ในด้านงบประมาณโรงเรียนต้องดำเนินการจัดหาเอง เช่น เงินบริจาค ทำให้ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพน้ำได้
2. บุคลากรขาดองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการคุณภาพน้ำ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการโยกย้ายบ่อย

3. น้ำดิบในการนำมาใช้ในการผลิตน้ำอุปโภค – บริโภคของโรงเรียนไม่เพียงพอและมีการปนเปื้อน กอปรกับระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำของโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและขาดการดูแลบำรุงรักษาที่ถูกต้อง จึงทำให้คุณภาพน้ำไม่ผ่านมาตรฐาน

ส่วนที่ 3

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตสุขภาพที่ 5 ปี 2563

จากตารางที่ 5 ความครอบคลุม พบว่า สมุทรสงคราม สามารถคัดกรองได้ครอบคลุมมากที่สุดใน 8 จังหวัด คือร้อยละ 98.99 ซึ่งในปี 2563 ทุกจังหวัดสามารถคัดกรองได้เพิ่มขึ้นและมากกว่าค่าเป้าหมาย ขณะที่สมุทรสาครคัดกรองได้ครอบคลุมน้อยที่สุด ร้อยละ 81.68 ซึ่งยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายทั้ง 3 ปี เนื่องจากพื้นที่เป็นเขตอุตสาหกรรมทำงานโรงงานกันเป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองนำเด็กไปรับบริการคลินิกเอกชนเนื่องจากไม่สะดวกไปรับบริการที่โรงพยาบาล รวมทั้งมีต่างด้าวในพื้นที่จำนวนมาก การทำงานจึงทำให้เข้าถึงได้ค่อนข้างยาก ขณะที่กาญจนบุรีเป็นพื้นที่ชนบทเป็นส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีการทำงานเป็นเครือข่าย

เด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า พบว่า จังหวัดราชบุรีสามารถค้นหาเด็กที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้มากที่สุด คือร้อยละ 27.09 โดยมีจังหวัดสมุทรสาคร ค้นหาเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้น้อยที่สุดคือร้อยละ 17.6 ซึ่งการค้นหาเด็กสงสัยล่าช้าในปีแรกๆ เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองไม่เข้าใจว่าทำไมต้องคัดกรองให้ได้มากกว่าร้อยละ 20 และเข้าใจว่าการคัดกรองได้สงสัยล่าช้ามากๆ จะเกิดผลเสียต่อหน่วยงาน จึงได้ทำความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงโอกาสในการพัฒนาสำหรับเด็กที่สงสัยล่าช้า ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับเด็กอย่างมาก เมื่อเข้าใจมากขึ้นก็สามารถค้นหาได้มากขึ้น

การติดตามเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า พบว่าจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถติดตามได้มากที่สุด ร้อยละ 98.55 จังหวัดที่สามารถค้นหาเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้น้อยที่สุดคือสมุทรสาคร ร้อยละ 88.17 ในการติดตามเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า นั้น เป็นการดำเนินงานที่ยุ่งยาก และต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่าย ซึ่งช่วงปีแรกๆ เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง แต่ติดตามเด็กได้น้อย ภายหลังได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย เช่น อสม. ในการติดตามเด็ก อัตราการติดตามจึงเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5 แสดงพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี 2561-2563

ปี	รายละเอียด	รบ.	กจ.	สบ.	นฐ.	สาคร.	สงคราม	พบ.	ปข.	เฉลี่ย
61	ความครอบคลุม (เป้าหมาย ร้อยละ 90)									
		84.28	91.72	89.68	78.64	58.16	84.77	84.27	84.27	82.53
		83.04	93.73	91.82	87.38	87.29	94.41	89.77	94.17	90.20
62		91.66	93.68	97.09	91.66	81.68	98.99*	91.04	92.29	92.29
	สงสัยล่าช้า (เป้าหมาย ร้อยละ 20)									
		21.66	17.39	16.95	19.03	2054	16.35	27.25	19.5	19.72
63		25.54	18.99	21.25	20.3	19.73	20.75	25.87	20.29	21.61
		27.09	23.80	24.79	21.36	17.6	22.38	24.23	22.59	23.56
	สงสัยล่าช้าติดตามได้ (เป้าหมาย ร้อยละ 90)									
61		90.11	97.27	85.63	84.39	73.04	84.64	79.97	89.67	88.87
		90.14	96.8	92.08	92.06	82.34	92.08	86.48	95.58	91.50
		94.08	96.1	96.74	92.32	88.17	98.55	90.35	95.70	94.25
62	พัฒนาการสมวัย (เป้าหมาย ร้อยละ 85)									
		97.28	98.8	97.03	96.45	94.1	96.51	93.77	97.62	96.86
		96.87	98.79	97.74	97.87	96.07	97.53	95.76	98.79	97.6
63		89.74	92.22	95.49	89.8	79.42	97.66	88.41	91.15	90.52

พัฒนาการสมวัยในปี 2563 พบว่าจังหวัดสมุทรสงครามเด็กมีพัฒนาการสมวัยมากที่สุด ร้อยละ 97.66 และจังหวัดสมุทรสาคร เด็กมีพัฒนาการสมวัยน้อยที่สุด ร้อยละ 79.42 แต่ในปี 2563 พัฒนาการเด็กสมวัยลดลงทุกจังหวัดเนื่องจากการปรับวิธีการคำนวณโดยนับเด็กที่มีอายุ คัดกรองทั้งหมด ไม่ใช่เฉพาะที่มารับวัคซีน จึงทำให้ตัวเลขต่ำลงเหมือนกันทุกเขตสุขภาพ

สถานการณ์การเจริญเติบโตเด็กปฐมวัย ปี 2563

พบว่าปี 2561-2562 ยังไม่มีข้อมูลความครอบคลุมในการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง โดยเริ่มมีข้อมูลในปี 2563 โดยมีความครอบคลุม ร้อยละ 80 ซึ่งสุพรรณบุรีสามารถชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงได้มากที่สุด ร้อยละ 95.96 เนื่องจากผู้รับผิดชอบมีการติดตามและตรวจสอบข้อมูลทุกสัปดาห์และมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับพื้นที่ โดยสมุทรสาครมีความครอบคลุมในการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงน้อยที่สุดร้อยละ 70.25 เฉลี่ยเขตสุขภาพที่ 5 ทำได้ร้อยละ 84.37 ซึ่งผ่านเกณฑ์เป้าหมาย ด้านเด็กที่มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน พบว่า ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี และสูงกว่าระดับประเทศเล็กน้อย เพชรบุรี มีค่าเฉลี่ย 3 ปีมากที่สุด ร้อยละ 62.20 และที่น้อยที่สุดคือกาญจนบุรี เฉลี่ยร้อยละ 56.07 ซึ่งเมื่อมีการตรวจสอบข้อมูลพบว่ามีการบันทึกข้อมูลผิดพลาดเป็นจำนวนมาก จากการลงหน่วย และทศนิยม ซึ่งได้มีการปรับและแก้ไขให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 แสดงความครอบคลุมและเด็กที่มีส่วนสูงระดับดีมีรูปร่างสมส่วนปี 2561-2653

จังหวัด	ความครอบคลุม(เป้าหมาย 80 %)			สูงดีสมส่วน(เป้าหมาย 60 %)		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563
ราชบุรี			83.63	48.42	59.76	68.14
กาญจนบุรี	0	0	82.03	44.93	59.76	63.52
สุพรรณบุรี	0	0	95.96	48.06	55.16	66.62
นครปฐม	0	0	83.55	51.16	51.91	66.49
สมุทรสาคร	0	0	70.25	48.59	58.95	68.18
สมุทรสงคราม	0	0	92.86	55.18	60.26	64.25
เพชรบุรี	0	0	85.94	50.2	67.45	68.96
ประจวบคีรีขันธ์	0	0	80.18	53.79	64.56	62.34
เขต 5	0	0	84.37	49.33	62.68	66.15
ประเทศ	0	0	80.95	50.7	58.6	63.7

เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และ ประชุมให้ความรู้เรื่องการดูแลเด็กในสถานการณ์โควิด-19

วันที่ 24-25 สิงหาคม สำนักส่งเสริม กองกิจกรรมกรมอนามัย ร่วมกับ ศูนย์อนามัยที่ 5 ได้เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานเด็กปฐมวัยและให้ความรู้ผู้ปกครอง 20 คน และครู 7 คน ณ ศูนย์พัฒนาเด็ก ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน เพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าโครงการเล่นเปลี่ยนโลก

กิจกรรมประกอบด้วย การประชุมร่วมกับผู้บริหาร การสำรวจเครื่องเล่นเด็ก การให้ความรู้ผู้ปกครอง และครู เรื่องการดูแลเด็กในสถาน การณ์โควิด-19 กองกิจกรรมได้สาธิตวิธีการเล่นกับเด็ก ในมีความสุข

สรุปผล 1) ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสนามเล่นนอกระยะ โดยเพิ่ม ส่วนของการทรงตัวและการกระโดด 2) ได้รับการตอบรับสมัครเข้าโครงการเล่นเปลี่ยนโลกของกรมอนามัย 3) ผู้ปกครอง และครูเข้าใจประโยชน์ของการเล่นกับเด็ก ที่ต้องการมีส่วนร่วมของครอบครัว สนุก และเด็กสามารถเล่นได้อย่างอิสระ

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการอนามัยแม่และเด็กประจำปี 2563

วันที่ 13-14 มีนาคม 2563

ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 13 และวันที่ 14 มีนาคม 2563 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 5 ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการอนามัยแม่และเด็กประจำปี 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ด้านอนามัยแม่และเด็กแก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การประชุมแบ่งเป็น 2 รุ่นๆ ละ 55 คน รุ่นที่ 1 เป็นวันที่สอนเพื่อ คือ หัวข้อ ปราณบุรี สามร้อยยอด และกุยบุรี 2 เป็นวันที่ คือ เมืองประจวบ ห้วยเกตุ บางสะพาน บางสะพานน้อย

กิจกรรมที่ดำเนินการคืออบรมให้ความรู้ เรื่องการใช้คู่มือ DSPM และกิจกรรมพัฒนาการด้วยการแบ่งเป็น 5 ฐาน ตามกลุ่มวัย คือ 9,18,30,42 และ60 เดือน ซึ่งเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล 5 แห่งเป็นวิทยากรประจำฐาน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่าครูผู้สอนเด็กเล็ก ส่วนใหญ่รู้จักและเคยเห็นสภาพบ้านที่สะอาดและใช้ DSPM บางแห่งเริ่มประเมินตนเอง แต่บางแห่งยังไม่มีความรู้ในการประเมินพัฒนาการ

หลังการอบรมและฝึกทักษะการประเมิน ครูผู้สอนใหญ่มีความมั่นใจเพิ่มขึ้นมาก และสามารถประเมินพัฒนาการเองได้

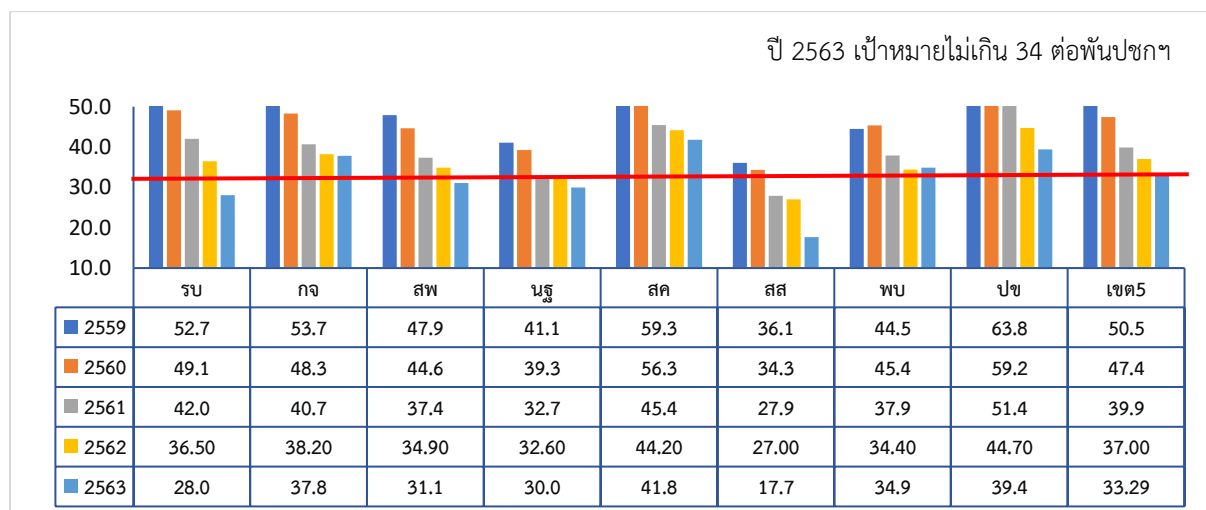

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ในเขตสุขภาพที่ 5 โดยที่กฎหมายได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการประชุมของคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัดปีละ 2 ครั้ง เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของทุกภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางตามแผนปฏิบัติการ ทั้งนี้ศูนย์อนามัยที่ 5 มีบทบาทโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้บรรลุเป้าหมาย

สถานการณ์การคลอดมีชีพของหญิงอายุ 15-19 ปี พ.ศ. 2559-2563 พบว่าอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี มีอัตรา 50.47, 47.44, 39.89, 37.00 และ 33.29 ต่อพันประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี (ปี 2563 เป้าหมายไม่เกิน 34 ต่อพันประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี) ในภาพรวมมีอัตราลดลง แผนภูมิที่ 7

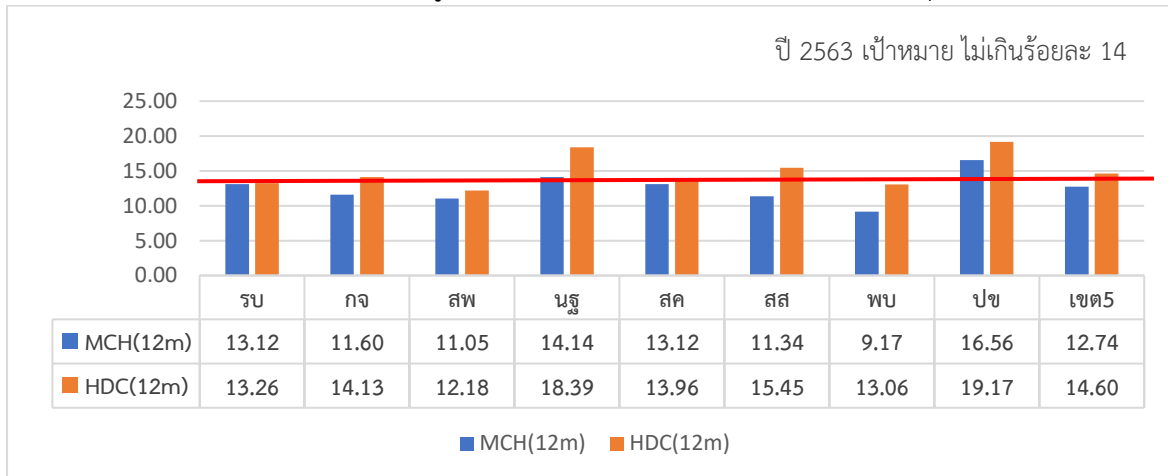
แผนภูมิที่ 7 อัตราคลอดมีชีพหญิงอายุ 15-19 ปีต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน
เขตสุขภาพที่ 5 พ.ศ.2559-2563

แหล่งข้อมูล : รายงานอัตราหญิงคลอดอายุ 15-19 ปี พ.ศ.2559-62 จากสอพ. กรมอนามัย
: รายงานเฉพาะกิจแม่และเด็กไทย 12 เดือน (MCH) ต.ค.62-ก.ย.63

หญิงหลังคลอดและหลังแท้งอายุต่ำกว่า 20 ปี ตั้งครรภ์ซ้ำ (ครรภ์ที่ 2 ขึ้นไป) ปี 2563 มีเป้าหมายไม่เกินร้อยละ 14 ในภาพรวมเขต 5 หญิงหลังคลอดและหลังแท้งอายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 4,922 คน มีท้องซ้ำ 627 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.74 (ข้อมูลHDC=14.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสัดส่วนของหญิงอายุ <20 ปี ตั้งครรภ์ซ้ำค่อนข้างสูง คือ ร้อยละ 19.17 จังหวัดสุพรรณบุรี มีการตั้งท้องซ้ำน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.18 แผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 เปรียบเทียบข้อมูลร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี
ปีงบประมาณ 2563 ข้อมูลรายงาน MCH และ HDC รายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

แหล่งข้อมูล : รายงานเฉพาะกิจแม่และเด็กไทย 12 เดือน (MCH) ต.ค.62-ก.ย.63
และระบบรายงาน HDC วันที่ประมวลผล 15 พฤศจิกายน 2563

ผลการดำเนินงานโครงการ พ.ศ.2563

1. ประชุมคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัดและติดตามการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ พ.ศ. 2560-2564
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานวางแผนครอบครัวให้มีความรู้และทักษะในการให้บริการยาฝังคุมกำเนิด จำนวน 1 รุ่น 23 คน และพัฒนาศักยภาพทีมผู้ประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐาน YFHS ฉบับปรับปรุง (พัฒนา ครู ข) จำนวน 43 คน

3. รพ. สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้รับการรับรองตามมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับบูรณาการ 50 แห่ง (ร้อยละสะสม 74.63)

4. มีอำเภอผ่านเกณฑ์อำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 29 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 46.77% (สะสม) มีจังหวัดอนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 2 จังหวัด (สะสม) และมี อปท. ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัด จำนวน 16 แห่ง (สะสม)

ปัญหา/อุปสรรค

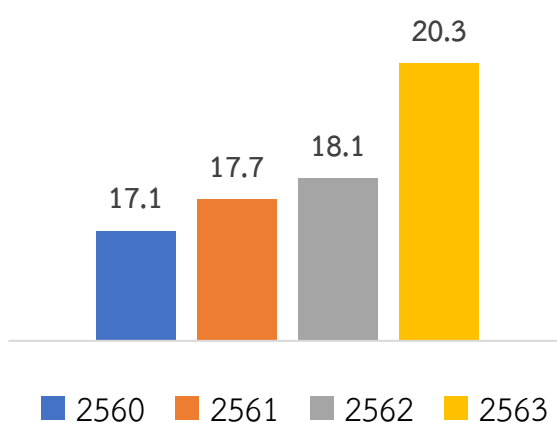
- 1) การประกาศบังคับใช้กฎกระทรวงยังไม่ครบ 5 กระทรวงหลัก
- 2) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานประชุมคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัด ได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้

ผู้สูงอายุคุณภาพ

เป้าหมาย: ผู้สูงอายุสุขภาพดี ดูแลตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
(HALE ไม่น้อยกว่า ๗๕ ปี LE ไม่น้อยกว่า ๘๕ ปี)

สถานการณ์สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเขตสุขภาพที่ 5 ปี 2560-63 มีแนวโน้มสูงขึ้น คือ ร้อยละ 17.1, 17.7, 18.1 และ 20.3 สูงกว่าระดับประเทศซึ่งมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.6 จังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) มี 4 จังหวัดคือ จังหวัดสมุทรสงคราม ร้อยละ 23.9 จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ 23.1 จังหวัดราชบุรี ร้อยละ 21 และจังหวัดเพชรบุรี ร้อยละ 20 จังหวัดอื่นที่มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุใกล้เคียงกัน ดังนี้ จังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 18.9 จังหวัดนครปฐม ร้อยละ 18.7 จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 18.5 และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 18.4

แผนภูมิที่ 9 สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเขตสุขภาพที่ 5 ปี 2560-63

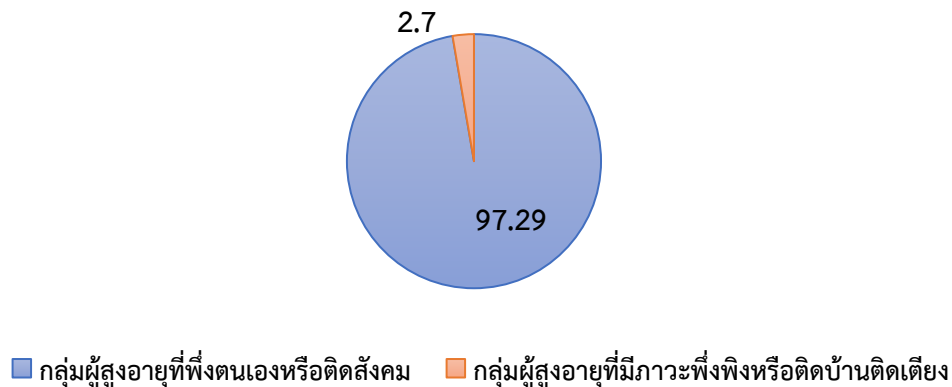

ภาพรวมประชากรผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวขึ้น กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี) จำนวน 452,037 คน หรือร้อยละ 55.2 ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) จำนวน 235,337 คนหรือร้อยละ 28.8 และ ผู้สูงอายุวัยปลาย (80ปี ขึ้นไป) จำนวน 131,143 คนหรือร้อยละ 16 (ข้อมูล HDC ณ สิงหาคม 2563)

ผลการคัดกรองผู้สูงอายุตามเกณฑ์การประเมินความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน (ADL) ดำเนินการได้ ร้อยละ 76.38 (เป้าหมายร้อยละ 90) มีผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม ร้อยละ 97.29 และผู้สูงอายุกลุ่มพึ่งพิงร้อยละ 2.7 (ข้อมูล HDC ณ สิงหาคม 2563)

แผนภูมิที่ 10 ผลการคัดกรองผู้สูงอายุตามเกณฑ์การประเมินความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนิน

กิจวัตรประจำวัน (ADL)

การขับเคลื่อนสังคมสูงอายุ: ศูนย์อนามัยที่ 5 ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานปี 2563 ดังนี้

1. โครงการพัฒนาระบบการดูแลด้านสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care)

1.1. พัฒนาตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ซึ่งพบว่า จำนวนตำบล LTC ผ่านเกณฑ์ทุกองค์ประกอบ จำนวน 581 ตำบล หรือ ร้อยละ 91.5 ผลการดำเนินงาน ผู้สูงอายุพึ่งพิง จำนวน 10,343 คน จัดทำ Care Plan จำนวน 9,637 ราย หรือ ร้อยละ 93.17 สูงกว่า เป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 80) ผลลัพธ์การดำเนินงาน ผู้สูงอายุกลุ่มพึ่งพิงมีคะแนน ADL เปลี่ยนแปลง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีขึ้น ร้อยละ 32.8 (ที่มา: โปรแกรมกองทุน LTC สปสช. ณ มิ.ย. 63)

1.2. สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลระยะกลาง intermediate care (IMC) เพื่อให้ ผู้สูงอายุที่มีอาการทางคลินิกผ่านพ้นภาวะวิกฤติและมีอาการคงที่ แต่ยังคงมีความผิดปกติของร่างกายบางส่วนอยู่ และมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่รพ. รพ.สต. ศูนย์สุขภาพชุมชนเชื่อมโยงถึงชุมชนแบบไร้รอยต่อและเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงบริการ ให้ครอบคลุม สำหรับจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 5 ที่เริ่มดำเนินการ ปี 2563 จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.3. พัฒนาศักยภาพครู ก ชมรมผู้สูงอายุรอบรู้ด้านสุขภาพ “ชะลอชรา ชีวียืนยาว” เน้น การส่งเสริมสุขภาพพฤติกรรมพึงประสงค์ การออกกำลังกายป้องกันล้มที่บ้าน รวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ การดูแลเรื่องอาหาร กิจกรรมป้องกันสมองเสื่อม

1.4. สุ่มเยี่ยมสถานบริบาลดูแลผู้สูงอายุ (Day Care) จังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุได้สุ่มเยี่ยมสถานบริบาลดูแลผู้สูงอายุ (Day Care) ในระดับพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำตามมาตรการและแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.5. การสร้างความรอบรู้ผู้สูงอายุเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผ่านช่องทางต่างๆ เน้น การเว้นระยะห่าง (Social distancing) การล้างมือบ่อยๆ การใส่หน้ากากอนามัย ซึ่งกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุได้มีการปรับแผนปฏิบัติการเป็นการพัฒนาสื่อเอกสารและสื่อดิจิทัลเพื่อสนับสนุนมาตรการดังกล่าว รวมถึงพัฒนาช่องทางการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยใช้เทคโนโลยี เช่น จัดทำวีดีโอการสอน CM/CG

2.โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ

ศูนย์อนามัยที่ 5 ร่วมกับคณะสงฆ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกระดับ สปสช.เขต 5 สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ พ.ศ.2560 ลงสู่การปฏิบัติ โดยมีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การอบรมพระคิลานุปัฏฐากพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพ และสุ่มเยี่ยมเสริมพลังพระคิลานุปัฏฐากฝึกปฏิบัติในพื้นที่และให้คำแนะนำโรงทานของวัดส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สรุปปัญหาการดำเนินงาน :

1. จำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุมีปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และปัญหาภาวะสุขภาพ(GS)
2. ระบบการดูแลผู้สูงอายุหลังการคัดกรองยังขาดความเชื่อมโยงในแต่ละระดับ ผู้สูงอายุที่ผ่านการคัดกรองยังไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมครบถ้วนตามสภาพปัญหา
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้าร่วมกองทุน LTC ปี 59-63 ร้อยละ 57.8 ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม

การพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมมุ่งหวังเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนอยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ซึ่งจะช่วยลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตได้ ในปี 2563 กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้ขับเคลื่อนงานการยกระดับคุณภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุขที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเฝ้าระวังเตือนภัยสุขภาพและตอบโต้ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ โดยในนี้จะเสนองานเด่นในปี 2563 คือ การยกระดับคุณภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุขที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ซึ่งเป็นนโยบายและตัวชี้วัดสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข

จากผลการดำเนินงานในปี 2562 โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 5 ทั้งหมด 69 แห่ง ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ในระดับพื้นฐานขึ้นไปร้อยละ 100 ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 95.59 ระดับดีมากขึ้นไปร้อยละ 55.88 และระดับดีมาก plus ร้อยละ 19.12 ตามลำดับ ซึ่งโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้นทุกปี สามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนผู้รับบริการ รวมถึงดูแลบุคลากรให้ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ผ่านการดำเนินกิจกรรม GREEN อย่างครบถ้วนถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย ช่วยลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกและช่วยลดโลกร้อน ดังนั้น เพื่อให้มีการขยายงานและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานปี 2563 ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี โดยกลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมได้ขับเคลื่อนกิจกรรมประกอบไปด้วย การประชุมชี้แจงทิศทางและแนวทางการพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2563 ณ เรือนน้ำเย็น รีสอร์ท อัมพวา จ.สมุทรสงคราม วันที่ 21 – 22 ตุลาคม 2562 เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในนโยบายและแนวทางการพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมในปี 2563 กลุ่มเป้าหมาย คือ สสจ.และหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 34 คน การประชุมพัฒนาศักยภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการ GREEN & CLEAN Hospital ณ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี วันที่ 12-13 ธันวาคม 2562 เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ขององค์กรลดโลกร้อนต่างๆ ซึ่งสามารถขับเคลื่อนขยายผลการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ในส่วนรพ.เอกชน และ รพ.สต. ได้ตามบริบทกลุ่มเป้าหมายคือ โรงพยาบาลทั้งรัฐและเอกชน และสสจ.ในเขตสุขภาพที่ 5 รวม 120 คน กิจกรรมการสุ่มประเมิน ร้อยละ 30 ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital เพื่อกำกับติดตามงานเชิงคุณภาพ จำนวน 21 แห่ง พบว่าโรงพยาบาลสามารถพัฒนาองค์กรตนเองให้ผ่านเกณฑ์และมีนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการทำงานในองค์กรตามบริบท นอกจากนี้ ศูนย์อนามัยได้จัดการประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital และนวัตกรรม COVID-19 ในระดับเขตขึ้น โดยให้โรงพยาบาลทั้งรัฐและเอกชนที่สนใจส่งผลงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรของโรงพยาบาลได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมลดโลกร้อนและนวัตกรรม COVID-19 เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยได้รับความร่วมมือจาก สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 5 สำนักงานป้องกันควบคุมโรค

ที่ 5 และคณะกรรมการสุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวด มีผลงานนวัตกรรมเข้าร่วมประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital จำนวน 32 เรื่อง ผลการตัดสินรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ภาชนะนำส่ง Blood gas จากขวดน้ำดื่ม (DIY BLOOD GAS CONTAINER) รพ.บ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) และมีผลงานนวัตกรรมเข้าร่วมการประกวดผลงานนวัตกรรม COVID-19 จำนวน 14 เรื่อง ผลการตัดสินรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นวัตกรรมบริการ Drive Thru บริการรับยาไม่พบแพทย์ โรงพยาบาลโพธาราม ซึ่งสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศในระดับประเทศได้อีกด้วย การดำเนินงานยังเป็นไปอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องเนื่องจากเป็นตัวชี้วัดและนโยบายที่สำคัญของส่วนกลาง มีการบูรณาการจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งหน่วยดำเนินการและหน่วยสนับสนุน ซึ่งถือเป็นปัจจัยเชิงบวก ส่วนปัจจัยเชิงลบ คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการจัดประชุมคนหมู่มากหรือการลงพื้นที่ แต่ก็ได้ปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การประชุมชี้แจงทิศทางและแนวทางการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2563 ณ เรือนน้ำเย็น รีสอร์ท อัมพวา จ.สมุทรสงคราม วันที่ 21 – 22 ตุลาคม 2562

การประชุมพัฒนาศักยภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการ GREEN & CLEAN Hospital ณ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี วันที่ 12 - 13 ธันวาคม 2562

การสุ่มประเมินโรงพยาบาลเพื่อกำกับติดตามงานเชิงคุณภาพ
GREEN & CLEAN Hospital

การลงพื้นที่การตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

1. ความสำคัญของปัญหา

1.1 การลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงนั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวนี้เป็นคำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ดังนั้น เมื่อมีคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอันเป็นการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคล นั้น บุคคลผู้นั้นย่อมต้องใช้สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นได้ให้สิทธิของบุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบของคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

1.2 เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องอุทธรณ์ก็ต้องดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์อย่างถูกต้องครบถ้วน รวดเร็ว และเป็นธรรม ดังนั้น จึงมีความที่จะต้องใช้ข้อมูลนอกเหนือจากที่ได้รับจากผู้อุทธรณ์และจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ออกคำสั่ง แต่ยังคงต้องใช้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ศูนย์อนามัยเจ้าของเขตพื้นที่พิพาท ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ให้เกิดความถูกต้อง และเป็นธรรมมากที่สุดแก่ทุกฝ่าย

เพราะฉะนั้นตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงเป็นที่มาของการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีการอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

2. ผลการดำเนินงาน

บันทึกรายงานการลงพื้นที่ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดเหตุ (วันที่ 8 ตุลาคม 2563)

จะต้องประกอบด้วย ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดเหตุ และแผนผังการประกอบกิจการ หรือสถานที่เกิดเหตุและบริเวณที่ได้รับผลกระทบ สภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดเหตุ ดังภาพถ่ายนี้

ภาพถ่ายวันที่ 8 ตุลาคม 2563

-๒-

ภาพภายในตัวโรงเรือนมีสุกร
รวมกันประมาณ 750 ตัว

3. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จ จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องประกอบด้วยความรู้ความชำนาญ และรวมถึงประสบการณ์ ในด้านกฎหมายการสาธารณสุข และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่ต้องปฏิบัติงานในการ แก้ไขปัญหาด้านการสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในส่วนของเจ้าของพื้นที่เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ต่างๆ ในเรื่องของการออกคำสั่ง การให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหา แก่ผู้ประกอบการเพื่อสอดประสานการ อยู่ร่วมกันของชุมชนระหว่างผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาการร้องเรียน

ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้คำแนะนำแก้ไขการออกคำสั่งที่ไม่ถูกต้องแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยประสานกับ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเจ้าของพื้นที่เพื่อเข้าร่วมการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการออกคำสั่งให้ถูกต้อง

4. ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ใน การทำงานในเรื่องของกฎหมายการสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่ในระดับท้องถิ่นเพื่อ การออกคำสั่ง การให้ คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา โดยมักทำให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมาก เช่น เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งเป็นเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งไม่มีความรู้ในเรื่องกฎหมายการสาธารณสุข แต่ได้รับมอบหมายจาก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีความรู้ความเข้าใจในการออกคำสั่งจึงทำให้คำสั่งที่ ออกไปไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้มีการอุทธรณ์ และฟ้องร้องไปยังศาลปกครอง

ส่วนที่ 4

การดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เป็นโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง สังกัด กรมอนามัย ให้บริการทุติยภูมิด้านเด็กและสตรี และให้บริการส่งเสริมสุขภาพในทุกกลุ่มวัย เพื่อตอบสนองภารกิจกรมอนามัยและเขตบริการสุขภาพ

ด้านบริการที่ให้ประกอบด้วย

- แผนกผู้ป่วยนอก
 - คลินิกฝากครรภ์คุณภาพ
 - คลินิกสุขภาพเด็กดี
 - คลินิกวัยรุ่น
 - คลินิกปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
 - คลินิกแพทย์แผนไทย
- แผนกผู้ป่วยใน
- แผนกห้องคลอด
- แผนกห้องผ่าตัดคลอด
- แผนกเด็กป่วย
- คลินิกนรีเวชกรรม
- เฉพาะทางกระตุ้นพัฒนาการเด็ก (child development)
- ตรวจสุขภาพประจำปี
- คลินิกทันตกรรม

ด้านคุณภาพสถานพยาบาล

ด้วยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพศูนย์อนามัยที่ 5 ถือเป็นสถานพยาบาลแห่งหนึ่ง จึงมีความมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพ การบริการ ให้ผ่านการรับรองมาตรฐานจากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (HA) และยังมี การมุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี 2564 ได้รับเลือกให้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการจาก สถานการณ์ Covid-19 ในการประชุม HA national Forum ครั้งที่ 21

ประกาศรายชื่อโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการประเมิน COVID-19 ในการประชุม HA National Forum ครั้งที่ 21

ลำดับ	รหัสสถาน	ชื่อสถาน	หน่วยงาน	จังหวัด
1	CV01	Case Management COVID-19	โรงพยาบาลสุราษฎร์	สุราษฎร์ธานี
2	CV02	Gap พยากรณ์ภัย	โรงพยาบาลขอนแก่น 7	ขอนแก่น
3	CV03	กรณีศึกษาความปลอดภัย	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
4	CV04	การดำเนินงานด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล 2019	โรงพยาบาลบุรีรัมย์	บุรีรัมย์
5	CV05	แผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัยในโรงพยาบาล 2019	โรงพยาบาลสุราษฎร์	สุราษฎร์ธานี
6	CV06	โครงการ BPH COVID-19 Dashboard	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
7	CV07	โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วย COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
8	CV08	สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ในพื้นที่อำเภอเมืองขอนแก่น	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
9	CV09	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
10	CV10	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
11	CV11	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
12	CV12	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
13	CV13	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
14	CV14	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
15	CV15	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
16	CV16	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
17	CV17	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
18	CV18	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
19	CV19	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
20	CV20	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
21	CV21	การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในสถานการณ์ COVID-19	โรงพยาบาลขอนแก่น	ขอนแก่น

สมุนไพรบำรุงน้ำนม

คุณแม่ทุกคนย่อมอยาก “เลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่” และให้นานที่สุด “อย่างน้อย 6 เดือน” แต่คุณแม่หลายคนมักประสบปัญหาไม่มีน้ำมน้ำนมมาน้อย ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงบุตร

ทางกรมแพทยแผนไทยส่งเสริมให้คุณแม่ได้เลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งใจ โดยแนะนำ “สมุนไพรบำรุงน้ำนม” โดยการรับประทานอาหารเป็นยา โดยเน้นการนำสมุนไพรที่แนะนำไปใช้ในการประกอบอาหารรับประทาน ร่วมกับวิธีการอื่นๆ เช่น การให้ลูกดูดกระตุ้นน้ำนม การนวดเต้านม การประคบเต้านม การดื่มน้ำ การพักผ่อน ฯลฯ

1. หัวปลี

หัวปลี นั้นโดดเด่นมาตั้งแต่สมัยโบราณในเรื่องของการบำรุงน้ำนมของแม่ที่อยู่ในช่วงให้นมบุตร แก้วร้อนใน ยางจากปลีกล้วยก็ใช้รักษาแผลสดหรือทาบริเวณที่แมลงกัดต่อยได้

อาหารเมนูแนะนำ ยำหัวปลี ทอดมันหัวปลี ไข่เจียวหัวปลี แกงเลียงหัวปลี

2. ฟักทอง

ฟักทอง มีเบต้าแคโรทีนและวิตามินสูง ช่วยกระตุ้นน้ำนมได้ดี และมีไฟเบอร์สูง เหมาะกับแม่หลังคลอดที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก อีกทั้งมีสรรพคุณช่วยขับน้ำนมแม่ด้วย

อาหารเมนูแนะนำ แกงเลียง ฟักทองนึ่ง ฟักทองผัดไข่ แกงบวดฟักทอง

3. ขิง

ขิง เป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณช่วยในการขับลม เพราะมีฤทธิ์ร้อน จึงช่วยการไหลเวียนเลือดได้ดี ช่วยระบบการเผาผลาญและกระตุ้นการขับน้ำนมได้ดี

อาหารเมนูแนะนำ น้ำขิง ไก่ผัดขิง โจ๊กใส่ขิง ซุปขิง

4. กุยช่าย

กุยช่าย มีสรรพคุณช่วยแก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ขับลม และแก้ท้องผูก กุยช่ายยังอุดมไปด้วยวิตามินเอ ธาตุเหล็ก นอกจากนี้เมื่อให้คุณแม่รับประทานยังช่วยให้คุณแม่มีน้ำนมไหลได้ดี

อาหารเมนูแนะนำ ผัดกุยช่ายใส่ตับ ผัดดอกกุยช่ายใส่กุ้ง

SCAN ME

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

032-327-824
ต่อ 2275

งานแพทย์แผนจีน (Traditional Chinese Medicine)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยเขตที่ ๕ ราชบุรี

การแพทย์แผนจีน คือ แพทย์ทางเลือกหนึ่งของการบำบัดรักษาโรค ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน ให้บริการด้านการตรวจวินิจฉัยโรค รักษา ฟันฟู และส่งเสริมสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน อาทิเช่น การตรวจ (มอง ดม ถาม แมะ) การฝังเข็ม การฝังเข็มพร้อมกระตุ้นไฟฟ้า การประคบไคมร้อนการครอบแก้ว การกดนวด การนวดทุยหนา การปล่อยเลือด การใช้ยาสมุนไพรจีน ให้การสนับสนุนความรู้ตามศาสตร์ทางการแพทย์แผนจีนแก่สถานบริการสาธารณสุข โรงเรียน วัดและชุมชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเขตสุขภาพที่ 5

เวลาเปิดทำการ ในเวลาราชการ

วันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 8.00 น. ถึง 16.00 น.

อัตราผู้รับบริการงานแพทย์แผนจีน ประชาชนทั่วไปประมาณวันละ 15-20 คน ต่อวัน

กลุ่มโรครักษาทางการแพทย์แผนจีน

- กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ เช่น ปวดคอ บ่า ไหล่ ปวดหลัง ปวดเอวกระดูกทับเส้นประสาท ปวดเข่า ปวดขา ปวดศีรษะ ปวดไมเกรน ปวดประจำเดือน
- กลุ่มฟันฟู อัมพฤกษ์ อัมพาต กล้ามเนื้ออ่อนแรง
- กลุ่มโรคระบบประสาท ชาปลายมือเท้า อัลไซเมอร์ โรคพาร์กินสัน โรคเส้น ชัก
- กลุ่มโรคทางหู เช่น มีเสียงดังผิดปกติในหู หูดับ
- กลุ่มโรคภูมิแพ้ หวัดเรื้อรัง และหอบหืด
- กลุ่มโรคเครียด นอนไม่หลับ วิดกกังวล ซึมเศร้า
- กลุ่มโรคทางผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า ผดผื่น รังนก ฝี
- กลุ่มกลุ่มการส่งเสริมสุขภาพปรับสมดุลร่างกายและความงาม หน้าใส ลดน้ำหนัก และเพิ่มน้ำหนักในคนผอม
- กลุ่มโรคอื่นๆ ซึ่งแพทย์จะพิจารณาในการรักษา

ส่วนที่ 5 ภาพกิจกรรม

1. อบรมการระบาดของโรคปอดอักเสบติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่

ฝึกซ้อมการเตรียมความพร้อมและรับมือผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา เพื่อป้องกันและเฝ้าระวัง ณ อาคารผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี โดยมีการซ้อมแผนเหตุการณ์เสมือนจริงในการรับตัวผู้ป่วย เพื่อให้ทีมแพทย์และพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง

3. ติดตามประเมินผลการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโควิด 19

ลงพื้นที่ติดตามมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งแต่ละสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามมาตรการอย่างต่อเนื่องและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมให้ข้อเสนอแนะมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4. จัดรายการสารนารูู้โควิด 19 ผ่าน face book live

5. อบรม New Style New Normal ของศูนย์อนามัยที่ 5

6. กิจกรรม กินกับก้าว แบบ New Normal "ประกวดเมนูสุขภาพ"

รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงานประจำปี 2563

๑. น.ส.ตลฤดี แก้วสวาท	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ประธาน
๒. นางพัชรี วารินิล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	รองประธาน
๓. น.ส.ชัชฎาภรณ์ จิตตา	นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. น.ส.บุษบา อรรถาวิรี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. น.ส.ธิดารัตน์ ดำรงค์สอน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการ
๖. น.ส.จิตติมา ธาราพันธ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๗. นางระจิตร ชาศรีวณิชย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการ
๘. นางศิริลักษณ์ ชณะฤกษ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการ
๙. นายศิลป์ชัย เนตรทานนท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการ
๑๐. นางน้ำผึ้ง สุวรรณสอาด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	กรรมการ
๑๑. น.ส.สุดา ตั้งกานนท์	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
๑๒. นายสิทธิพล ธิติโชติรส	นักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๓. นายนที น้อยเศรษฐี	แพทย์แผนไทย	กรรมการ
๑๔. น.ส.ลัดดาวรรณ แซ่ลี	แพทย์แผนจีน	กรรมการ
๑๕. นายพิสิฐ จรัสรักษ์	นิติกร	กรรมการ
๑๖. นายจิระเดช นงษ์รัก	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๗. นางนิตยา แก้วพิภพ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. น.ส.ณัฏฐรัตน์ ศรีจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ